

VODIČ ZA GRAĐANE

UZ PRORAČUN OPĆINE ORIOVAC ZA 2023. GODINU

Oriovac, prosinac 2022. godine

Što je Proračun?

Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave.

Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu. Sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed.

Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu („Narodne novine“ broj 144/21) – dalje Zakon.

Kako se donosi proračun?

Proračun donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave -Općinsko vijeće Općine Oriovac. Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje općinski načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15. studenog tekuće godine.

Posljedice ne donošenja proračuna u zakonskom roku su:

1. privremeno financiranje,
2. raspuštanje Općinskog vijeća, i
3. prijevremeni izbori za članove Općinskog vijeća.

Sadržaj Proračuna

- **OPĆI DIO** koji sadrži Sažetak Račun prihoda i rashoda i Sažetak Račun financiranja
  - **POSEBNI DIO** koji se sastoji od Plana rashoda i izdataka proračuna JLS i njihovih proračunskih korisnika
  - **OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA** sadrži obrazloženje općeg dijela proračuna i obrazloženje posebnog dijela proračuna
-

PRORAČUNSKI PRIHODI I PRIMICI PRORAČUNA

Prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima. Kad govorimo o proračunskim приходima i primicima govorimo o: kapitalnim приходima, приходima poslovanja te pomoći ili donacijama. Kapitalni prihodi predstavljaju prihode od kapitalnih pomoći iz državnog ili županijskog proračuna te institucija i tijela EU. To su prihodi od nefinancijske imovine nastali od prodaje građevinskog zemljišta ili stanova u vlasništvu JLS-a. Prihodi poslovanja sastoje se od poreznih i neporeznih prihoda.

Porezni prihodi su na primjer: porez i prirez na dohodak, porez na imovinu i porez na robu i usluge dok u neporezne prihode spadaju prihodi od financijske imovine, prihodi od nefinancijske imovine, prihodi od upravne i administrativne pristojbe, prihodi od kamata na dane zajmove, prihodi nastali od kazne i upravne mjere te drugi prihodi. Pomoći ili donacije mogu biti donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna. Pomoći ili donacije su prilično značajna stavka u proračunima lokalnih jedinica. To su sredstva što ih jedna državna jedinica prima od druge državne jedinice ili međunarodne institucije, a ne mora ih vratiti niti za njih dati neku naknadu. Primici u proračunu mogu nastati od primitaka od financijske imovine i zaduživanja.

1. Prihodi poslovanja

- a. Porezi - porez na dohodak, prirez, porez na promet nekretnina, porez na potrošnju, porez na tvrtku, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina,
- b. Pomoći - pomoći iz državnog i županijskog proračuna, pomoći od sredstva EU ili drugih međunarodnih organizacija, te pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna,
- c. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknade – komunalna naknada i doprinos, upravne pristojbe, boravišna pristojba, ostale pristojbe i naknade,
- d. Prihodi od imovine – prihodi od zakupa, koncesije, koncesijska odobrenja, kamate, ostali prihodi od financijske i nefinancijske imovine,
- e. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga – prihod od pružanja usluga, kao što je prihod za uslugu naplate vodne naknade koju JLS obavlja u ime i za račun Hrvatskih voda uz naplatu komunalne naknade,
- f. Kazne, upravne mjere i ostalo - kazne komunalnog redarstva, prihodi od provedbe upravnih postupaka;

2. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine - Sredstva od prodaje nekretnina i pokretnina;

3. Primici od financijske imovine i zaduženja - Kreditna sredstva;

4. Raspoloživa sredstva prethodnih razdoblja-viškovi iz prethodnih godina koji se prenose u iduću godinu.

PRORAČUNSKI RASHODI I IZDACI

Proračunski rashodi i izdaci su svi troškovi koji će nastati u JLS. Rashodi i izdaci proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima i primicima. U Posebnom dijelu proračuna, planirani rashodi i izdaci raspoređeni su po programima odnosno njihovim sastavnim dijelovima (aktivnostima, tekućim i kapitalnim projektima), kojih su nositelji upravni odjeli JLS i proračunski korisnici.

1. Rashodi poslovanja

- Rashodi za zaposlene (plaće, naknade i doprinosi za djelatnike JLS i njenih proračunskih korisnika, odnosno za dječji vrtić, muzeje i galerije, javnu vatrogasnu postrojbu, dom za starije i nemoćne osobe),
- Materijalni rashodi (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture ...),
- Financijski rashodi (kamate na kredite, bankarske usluge),
- Subvencije (subvencije u raznim programima),
- Pomoći (tekuće i kapitalne pomoći),
- Naknade građanima i kućanstvima (troškovi koji se odnose na isplate u okviru Programa socijale i zdravstvene zaštite),
- Ostali rashodi: donacije (donacije udrugama u kulturi, sportu, socijali, financiranje političkih stranaka i sl.), kapitalne pomoći (financiranje investicija koje vode poduzeća JLS), naknade šteta po sudskim sporovima.

2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- Kupnja zemljišta,
- Gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti),
- Kupnja uredske oprema i namještaja,
- Izrada prostornih i urbanističkih planova i sl.

3. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

- Otplatne rate kredita,
- Izdaci za dionice i udjele u glavnici.

Što je proračunski višak ili manjak?

Do viška sredstava dolazi ukoliko se u jednoj godini prikupi više sredstva no što je potrebno tj. potrošeno. Do manjka dolazi kada se potroši više no što se prikupilo i planiralo u planu proračuna.

ZAKONSKI OKVIR

Sukladno Zakonu o Proračunu, Proračun se donosi za jednu fiskalnu (proračunsku) godinu. Kod nas se fiskalna godina poklapa s kalendarskom i traje od 01. siječnja do 31. prosinca. Jedini ovlašteni predlagatelj Proračuna je Izvršno tijelo (čelnik). Izvršno tijelo (čelnik) JLS odgovorno je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, za svrhovito, učinkovito i ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.

Proračun donosi (izglasava) Predstavničko tijelo do kraja godine.

Ako se ne donese proračun prije početka proračunske godine, privremeno se, a najduže za prva tri mjeseca proračunske godine, na osnovi odluke o privremenom financiranju koja mora biti donesena do 31. prosinca, nastavlja financiranje poslova, funkcija i programa tijela JLS i drugih proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

U slučaju kada je raspušteno samo Predstavničko tijelo, a Izvršno tijelo (čelnik) nije razriješen, do imenovanja povjerenika Vlade Republike Hrvatske, financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih rashoda i izdataka temeljem odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka koju donosi Izvršno tijelo (čelnik).

Po imenovanju povjerenika Vlade Republike Hrvatske Izvršno tijelo (čelnik) predlaže povjereniku novu odluku o financiranju nužnih rashoda i izdataka u koju su uključeni ostvareni prihodi i primici te izvršeni rashodi i izdaci u vremenu do dolaska povjerenika. Ako se do 31. ožujka ne donese proračun, povjerenik donosi odluku o financiranju nužnih rashoda i izdataka za razdoblje do donošenja proračuna.

Ako do isteka roka privremenog financiranja nije donesen proračun u JLS u kojoj je Izvršno tijelo (čelnik) koji nema zamjenika onemogućen u obavljanju svoje dužnosti, financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih rashoda i izdataka temeljem odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka koju donosi Predstavničko tijelo na prijedlog privremenog zamjenika Izvršnog tijela (čelnik) iz članka 43.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

ZADUŽIVANJE

Općina se može dugoročno zaduživati isključivo za kapitalne investicije kada je investicija planirana u Proračunu, uz prethodnu suglasnost Općinskog vijeća te uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Ukupan opseg zaduženja (godišnja obveza anuiteta po zaduženju Općine kao i anuiteta po danim jamstvima i suglasnostima trgovačkim društvima i ustanovama Općine) ne smije prelaziti 20% prihoda proračuna (bez prihoda od domaćih i stranih pomoći, donacija, sufinanciranja građana).

Općina se može kratkoročno zaduživati bez posebnih suglasnosti za pokriće nelikvidnosti unutar jedne godine.

PRORAČUNSKA NAČELA

Proračun i financijski plan donosi se i izvršava u skladu s načelima jedinstva i točnosti, proračunske godine, višegodišnjeg planiranja, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.

Načelo jedinstva i točnosti

Prihodi i primici koriste se za financiranje aktivnosti i projekata odnosno programa u visini utvrđenoj proračunom odnosno financijskim planom osim namjenskih prihoda i primitaka i vlastitih prihoda, koji se mogu koristiti do visine uplaćenih odnosno prenesenih sredstava.

Načelo proračunske godine

Proračun se donosi za proračunsku (fiskalnu) godinu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca. Donosi ga predstavničko tijelo (vijeće) do kraja tekuće godine za sljedeću proračunsku godinu. U proračunu se planiraju sredstva za pokriće preuzetih obveza iz prethodne/ih godina te sredstva za plaćanje obveza nastalih u tekućoj fiskalnoj godini za koju se proračun donosi.

Načelo višegodišnjeg planiranja

Proračun i financijski plan donose se za tri proračunske godine, a sastoje se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije proračunske godine.

Načelo uravnoteženosti

Proračun mora biti uravnotežen, ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke.

Načelo obračunske jedinice

U proračunu, financijskim planovima i financijskim izvještajima iznosi se iskazuju u službenoj valuti Republike Hrvatske.

Načelo univerzalnosti

Ukupni prihodi i primici služe za podmirivanje svih rashoda i izdataka. Postoje zakonom i odlukama propisane iznimke, npr. prihodi od komunalne naknade mogu se koristiti samo za rashode i izdatke povezane sa komunalnim aktivnostima ili programima kao što je čišćenje i održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, groblja i rasvjete.

Načelo specifikacije

Prihodi i primici raspoređuju se u proračunu i financijskom planu po ekonomskoj proračunskoj klasifikaciji i proračunskoj klasifikaciji izvori financiranja. Rashodi i izdaci raspoređuju se u proračunu i financijskom planu prema proračunskim klasifikacijama.

Načelo dobrog financijskog upravljanja

Sredstva planirana u proračunu i financijskom planu koriste se u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Načelo transparentnosti

Proračun i financijski plan donose se i izvršavaju u skladu s načelom transparentnosti, koje podrazumijeva pravodobno objavljivanje vjerodostojnih dokumenata, podataka i informacija na sustavan način.

PRORAČUNSKI KORISNICI

Proračunski korisnici su ustanove, tijela javne vlasti kojima je JLS osnivač ili suosnivač. Financiranje proračunskih korisnika je većim dijelom iz proračuna svog/svojih osnivača ili suosnivača. Proračunski korisnici JLS mogu biti: dječji vrtići, javne vatrogasne postrojbe. Općina Oriovac ima jednog proračunskog korisnika Dječji vrtić Ivančica, Oriovac.

TRGOVAČKA DRUŠTVA U VLASNIŠTVU JLS

JLS osnivaju trgovačka društva kako bi obavljale djelatnosti u javnom interesu. U proračunu JLS nisu prikazani prihodi i rashodi trgovačkih društava jer se oni manjim dijelom financiraju iz proračuna, a većim dijelom ostvaruju svoj prihod ovisno o djelatnosti za koje su osnovana. Iz proračuna JLS, osnivača ili suosnivača trgovačkog društva financiraju se programi i aktivnosti važni za razvoj JLS, financira se kapitalnim pomoćima pri otplatama zaduživanja, raznim subvencijama sufinanciranjem i jamstvima i suglasnostima za zaduživanja. Trgovačka društva mogu biti u sto postotnom vlasništvu JLS, ali i u manjem postotku.

Općina Oriovac je osnovala komunalno poduzeće Orio-kom d.o.o. i Razvojnu agenciju Ora d.o.o

Treba napomenuti kako proračun nije statičan akt, već se sukladno Zakonu o proračunu može mijenjati tijekom proračunske godine. Ta izmjena se naziva rebalans proračuna. Procedura izmjena/rebalansa proračuna identična je proceduri njegova donošenja.

Procedura donošenja proračuna

Procedura donošenja proračuna obuhvaća pripremu, predlaganje, prihvaćanje, izvršavanje i kontrolu proračuna. Sudionici u donošenju proračuna su: predstavničko tijelo (vijeće), čelnik, ured (odjel, ili odgovorna osoba) za financije, korisnici proračuna te građani.

Koraci u donošenju proračuna

1. Uputa za izradu lokalnih proračuna
Ministarstvo financija prema JLS dostavlja Upute za izradu proračuna sukladno odredbama Zakona o proračunu do 20. kolovoza tekuće godine, a JLS prilagođavaju Upute te ih šalju svojim proračunskim korisnicima.
  2. Izrada prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika
  3. Izrada nacрта prijedloga proračuna i projekcija
  4. Sudjelovanje javnosti u donošenju proračuna
  5. Slanje prijedloga proračuna i projekcija na usvajanje
  6. Rasprava i usvajanje prijedloga proračuna i projekcija
  7. Izvršavanje proračuna
  8. Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna
  9. Proračunski nadzor i revizija
-

PRIHODI I PRIMICI

61 Prihodi od poreza	993.142,10 eur
63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna.....	3.691.967,07eur
64 Prihodi od imovine.....	125.233,89eur
65 Prihodi od upr. i administ.pristojbi,.....	326.531,04 eur
66 Prihodi od prodaje proizvoda i robe	9.291,00 eur
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi.....	399,00 eur
71 Prihodi od prodaje neproizvodne dugotrajne imovine	63.845,00 eur
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	3.185,00 eur
	Ukupno prihodi: 5.213.594,10 eur
84 Primici od zaduživanja.....	1.911.119,91 eur

RASHODI I IZDACI

31 Rashodi za zaposlene-plaće djelatnika JUO, plaće djelatnika dječjeg vrtića Ivančica, plaće djelatnika na javnim radovima.....679.691,45 eur

32 Materijalni rashodi-uredski materijal, energenti, intelektualne usluge, naknade vijećnicima, javna rasvjeta, potrošnja el. energije cijele općine , potrošnja vode , plin, materijal za tekuće održavanje objekata , tiskarske usluge.....1.072.308,14 eur

34 Financijski rashodi- bankarske usluge, kamate.....20.351,38 eur

37 Naknade građanima i kućanstvima- pomoć obiteljima slabijeg imovnog stanja , nabava ogrijeva, jednokratne novčane pomoći, pomoć mladim obiteljima pri kupnji prve nekretnine, topli obrok, nabava školskog pribora, sufinanciranje dječjeg vrtića, stipendije.....213.373,14 eur

38 Ostali rashodi- tekuće donacije sportskim društvima, udrugama, kulturno umjetničkim društvima, vjerskim zajednicama, političkim strankama.....321.909,90 eur

41 Rashodi za nabavu neproizvedene dug.imovine-licence, programi.....8.295,18 eur

42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine –građevinske objekte , postrojenja i opremu , izgradnja građevinskih objekata na području općine .....2.821.679,23 eur

45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini- ulaganja u građevinske Objekte na području općine –.....42.471,30 eur

Ukupni rashodi-5.180.075,72 eur

54 Izdaci i otplata glavnice primljenih kredita .....1.243.065,52 eur

**ZNAČAJNIJI PROGRAMI, PROJEKTI I AKTIVNOSTI
PLANIRANE U 2023. GODINI**

- Izgradnja cesta.....	366.733,01 eur
- Izgradnja ŠRC Čaplja.....	1.327.228,08 eur
- Izgradnja Lovačkog doma u Lužanima.....	398.168,43 eur
- Izgradnja poučne staze Oriovac-Drenovac.....	79.500,00 eur
- Izgradnja biciklističke staze Oriovac-Brodski stupnik.....	81.956,33 eur
- Rekonstrukcija stare škole u Slavonskom Kobašu.....	33.180,70 eur
- Izgradnja staza i parkirališta i sl.....	136.225,12 eur
- Izgradnja javne rasvjete.....	66.361,40 eur
- Izgradnja DV Lužani proj.dokumen.....	33.180,70 eur
- Održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih puteva.....	297.299,10 eur
- Održavanje i potrošnja javne rasvjete.....	106.679,81eur
- Jednokratne novčane pomoći za novorođenu djecu.....	39.816,84 eur
- Pomoć obiteljima pri kupnji ili izgradnji prve nekretnine.....	39.816,84 eur
- Sufinanciranje studenata.....	17.917,58 eur
- Sufinanciranje boravka djece u vrtiću Sunčica	13.272,28 eur
- Nabava školskog pribora za osnovnoškolce.....	35.835,16 eur
- Financiranje sportskih klubova.....	148.251,38 eur
- Financiranje udruga.....	10.219,65 eur
- Financiranje Dječjeg vrtića Ivančica Oriovac.....	510.303,85 eur
- Poticanje razvoja gospodarstva.....	56.096,62 eur
- Potpora za poticanje zapošljavanja.....	15.926,74 eur
- Sufinanciranje Vatrogasne zajednice.....	66.361,40 eur
- Civilna zaštita i gorska služba spašavanja.....	2.988,59 eur
- Deratizacija i dezinfekcija.....	46.452,98 eur
- Financiranje KUD-ova.....	20.572,04 eur
- Pomoć obiteljima i kućanstvima.....	39.816,84eur
- Financiranje Crveni križ.....	14.599,51 eur

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskoga planiranja u 2023. godini je osiguranje stabilnosti Proračuna općine i uredno izvršavanje svih preuzetih obveza

- Pozitivni pokazatelji:
  - Povećanje prihoda od poreza na promet nekretnina
  - Interes investitora za ulaganja
- Negativni pokazatelji:
  - Općenito gospodarska i trenutno politička situacija u zemlji i okruženju, te teška naplativost općinskih potraživanja
  - Nepoznat je učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih dotacija iz županijskog i državnog proračuna

Sam proračun planiran je u visini od 6.423.141,24 euro, pretežito je investicijskog karaktera i usmjeren je na poboljšanje kvalitete života svih građana općine.

- Dakako, nije zanemarena ni njegova socijalna komponenta kao ni podrška udrugama civilnog društva čiji rad Općina Oriovac bezrezervno podupire. U skorije vrijeme očekuje se otvaranje natječaja iz raznih fondova za koje imamo spremnu dokumentaciju i na koje ćemo se kao i do sada javljati i nadamo se pobrati pozitivne učinke.

Važni kontakti i korisne informacije:

Kontakt telefon	035 431 232
	035 431 036
Telefaks	035 430 006
Internet adresa	www.oriovac.hr
E.mail adresa:	opcina-oriovac@sb.t-com.hr

